Voorzitter, collega's en belangstellenden,

In roerige tijden op internationaal en nationaal vlak stemt het de CDA-fractie tevreden dat er op Lokaal Bernhezer niveau een goede samenwerking en goede band is.
Eensgezindheid en goede inhoudelijke discussies gaan hand in hand. We delen vaak dezelfde zorg en zeker dezelfde liefde voor onze gemeente. Graag willen we dan ook onze beschouwing op de voorliggende begroting met u delen.

De ingezette solide en toekomstbestendige koers zien we terug in de uitwerking van de begroting 2024 – 2027. Dat er stevige uitdagingen liggen is een feit en dat we hier niet voor weglopen is te zien in de uitwerking van deze begroting. Daarbij moeten we wel al rekening houden met de niet-sluitende meerjarenbegroting en de nieuwe methodiek die de rijksoverheid in 2026 gaat hanteren.
De door het CDA Bernheze gevraagde ombuigingen van de bestaande begroting zijn door het college overgenomen, een prima actie.

Een van de krachtigste programmanamen binnen deze begroting is Leefbaarheid.
Wat het CDA Bernheze betreft een erg belangrijk doel waaraan we veel activiteiten uit de begroting op kunnen en hangen.

Het leefbaar houden van de kernen en de hiervoor nodige optimalisatie verder doorvoeren is zeer belangrijk, met name op het gebied van behoefte en duurzaamheid.
Bouw waar nodig en waar behoefte naar is en doe dit op een groene, duurzame en toekomstbestendige manier en werk zoveel mogelijk langlopende plannen af.

Wij zijn benieuwd naar de nieuwe nota grondbeleid en de vorm van actieve grondpolitiek om dit ook naar de toekomst toe te waarborgen door het aankopen van strategisch gelegen gronden.

Verder horen wij graag van het college hoe zij naar de komst van de omgevingswet kijken op dit moment, het heeft qua tijd maar zeker ook geld al het nodige gekost. Verwacht u nog extra compensatie en ondersteuning vanuit de Rijksoverheid? En gaat u er vanuit dat ál onze plannen zonder vertraging door kunnen nu de urgentie om stevig door te bouwen bijna groter is dan ooit?

Verbind in letterlijke en figuurlijke zin de kernen d.m.v. fiets- en wandelverbindingen waar mogelijk. Gezondheid, veiligheid, sociale cohesie en bedrijvigheid zijn hierbij de belangrijke drijfveren.

Leefbaarheid is voor elke bevolkingsgroep noodzakelijk maar ook voor elke bevolkingsgroep verschillend. Elke inwoner of gast moet het gevoel van een inclusieve gemeenschap kunnen ervaren. We staan, samen met onze partners, zeker voor elke inwoner aan de lat.

- Voor de ondernemer in het buitengebied met kansen die zij of hij wil uit nutten, wij zien uit naar het kansenbeleid.
- voor de jonge starter die graag in één van de prachtige eigen kernen wil blijven wonen en een nieuwe toekomst wil opstarten,
- voor de zorgbehoevende, van 0 tot 100, die dat extra steuntje in de rug nodig heeft, eenzaam is of mentale begeleiding nodig heeft.

Speciaal willen we ook de plek benoemen die voor onze KNIL-militairen bedacht gaat worden. Een waardige geste waarmee recht gedaan wordt aan diegene die zich met toewijding voor ons land hebben ingezet.

Bernheze is, op vele vlakken, een druk bezochte gemeente.
Van winkelbezoek, tot sluiprouteverkeer, recreatief en zakelijk bezoek. Tel daarbij de verder groeiende kernen op en je hebt een flinke samenkomst van verkeersbewegingen in alle soorten en maten. CDA Bernheze vindt een optimale mobiliteit binnen én buiten de kernen belangrijk maar is vooral ook zeer gefocust op de verkeersveiligheid, we vinden de geplande investeringen in o.a. Schoonstraat, Weijen-Laar dan ook zeer gepast en noodzakelijk. Ook hier met de belangrijke focus op Leefbaarheid.

Een gezonde leefomgeving is tot op zekere hoogte maakbaar. Met het vele groen en de weidse ruimte is hiermee al een belangrijke voorwaarde aanwezig binnen onze gemeente. Dat hierbij naar de klimaatveranderende omstandigheden gekeken wordt en er rekening gehouden wordt met een tekort en overschot aan water, hittestress en een mooie balans in biodiversiteit is logisch en verstandig.
Gezondheid gaat echter nog verder. Ook het aanzetten tot bewegen, het stimuleren van sporten en bewegen is belangrijk levert voor de korte en lange termijn veel winst op voor alle partijen.

De omgeving Bernheze is van oudsher groen en bedrijvig. We zijn als Bernheze met de 5 kernen gegroeid tot een bloeiende, ondernemende en energieke gemeente. Iets waar we met recht trots op mogen zijn.

Vanuit deze kernen is de groei nog steeds zichtbaar in woonwijk en industriegebied.
Ook in het buitengebied is er een groeiende verandering merkbaar. Ondernemers die gezorgd hebben voor een groeiende en welvarende gemeente én regio, dubben nu over het maken van een transitie naar een nieuw ondernemerschap. CDA Bernheze is van mening dat we deze ondernemers moeten faciliteren in het maken van deze transitie maar ook diegene die op een toekomstbestendige manier door willen moeten blijven ondersteunen.

Dit alles kunnen wij als gemeenteraad, als college, als gemeente niet alleen. Hiervoor hebben we elkaar, inwoners en de mensen in dit huis, keihard nodig. Onze inwoners zijn vaak initiatiefnemer van vele belangrijke, sociale, noodzakelijke of commerciële activiteiten.
Het is belangrijk dat we hiervoor de communicatie, de informatie, veiligheid en samenwerking zo optimaal mogelijk laten verzorgen.
Vooral via een transparante en heldere communicatie en informatie zullen onze inwoners een meer gerust en vertrouwd gevoel houden. We kunnen het digitale tijdperk niet tegenhouden en dat moeten we zeker ook niet willen. Het is echter wel belangrijk om dit voor élke bevolkingsgroep het zo toegankelijk en eenvoudig als mogelijk te houden.

Tevens is het belangrijk dat een initiatiefnemer of inwoner niet afgeschrikt wordt door een woud aan mitsen en maren, mogelijk opgebouwd vanuit overbezorgdheid. Veiligheid en zekerheid is goed. Het gezond verstand blijven gebruiken en stimuleren is voor de lange termijn veel minder arbeidsintensief en is voor de sociale cohesie ook erg waardevol. Houd daar bijvoorbeeld bij de Evenementenvisie rekening mee.

Vanuit het oogpunt van veiligheid is een zelfde vertrouwde omgeving noodzakelijk. Of het nu gaat over het melden van verdachte activiteiten, ondermijning of huiselijk geweld… er moet een toegankelijke veilige omgeving zijn waar dit eenvoudig gemeld kan worden en die hebben we in Bernheze.

Voorzitter, afrondend, een ambitieuze begroting met genoeg handvatten om dat te doen waarvoor we met elkaar in het lopende bestuursprogramma hebben afgesproken aan de lat te staan.
Wij zullen na het beoordelen en mogelijk steunen van de amendementen van de collega's, akkoord gaan met het vaststellen van de programmabegroting 2024, de daarbij behorende budgetten te autoriseren en de meerjarenraming voor kennisgeving aan te nemen.